

EVET/HAYIR

OKTAY AKBAL

25. 8. 88

Ruhi Su Ölmüş Değil!

Haberi duyar duymaz bir plağını koydum hemen... Bir ses gerek. Güçlü bir ses. İnandırıcı, sevgi dolu bir sesleniş gerek... Siz de benimle birlikte duyuyor musunuz o sesi:

"Nesini söyleyim canım efendim - Gayri düzen tutmaz telimiz bizim - Arzihal eylesen deftere sığmaz - Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim."

Odayı dolduruyor bu ses, taşıyor pencereden, yayılıyor. Bitmiyor, sönmüyor, ölmüyor... Bu ses, Ruhi Su'nun sesi... Aldırmayın diyor, varsın mezarımızı kurşunlasınlar, baltayla yıkmaya kalsınlar, ne çıkar, sesimi de susturamazlar ya, türkülerimi de yok edenmezler ya! Ben o karatoprağın altında mıyım ki? Ben, türkülerdeyim, türkülerimdeyim, sevenlerimin, dostlarımın gönüllerindeyim!..

(Arkası 13. Sayfada)

EVET/HAYIR

OKTAY AKBAL

(Baştarafı 2. Sayfada)

Evet, çok çirkin bir olay: Ruhi Su'nun Zincirlikuyu'daki anıt mezarı bilinmeyen kişilerce yıkılmak istenmiş. Gecenin karanlığında hırsız gibi girmişler mezarlığa, başucuna dikilen cam bloğu parçalamaya kalkışmışlar, cam anıtı yıkamayınca çiçeklere, çimenlere saldırmışlar. Bilinçsiz, çılgın, ilkel yaratıklar böyle yapar ancak...

Aramızda 'insan' adı verilmeyecek yaratıklar yaşıyor! Bunu iyi bilelim. Ölüye bile saygıları olmayan bu yaratıklar nereden geldiler, nasıl geldiler, hangi güçlerce oluşturuldular? Ruhi Su bir devrimci idi, bir şairdi, bir türkücüydü, büyük bir sanatçıydı. Hâlâ da öyledir. Çünkü büyük insanlar ölümsüzdürler. Yapıtları yaşarlar. O mezar saldırganları bir gün kendi çirkinliklerinin altında ezilirler, ama sanatçılar yaşar hep...

Sıdika Su, eşi için şöyle yazmıştı:

"Türkülerinin anlam ve içeriği dünya görüşünü biçimlendirmekte, dünya görüşü türkülerini seçip yorumlamakta belirleyici etken oldu. Sanatçı, toplum ilişkilerini bilinçle, sevgiyle besleyerek her zaman diri, işlevsel tuttu. Ne sanatından en küçük bir ödün verdi, ne sağlam dünya görüşünden. Kendini sanatına, sanatını halkına adadı... Hiç kuşku yok ki 73 yıllık yaşamı boyunca büyük güçlüklerle karşılaştı. Çok acılar çekti. Ama hep direndi, hiç yılmadı ve sazı eşliğinde türkülerini söyleyebildikçe, müziğini duyurup yaşattıkça, geniş kitlelere benimsettikçe mutlulukların en güzelini ta içinde yaşadı."

Bir avuntu olabilir mi bilmem? Ruhi Su'nun mezarına saldıranlar istemeyerek bir şeyi doğrulamış oluyorlar, o da Ruhi Su'nun gerçek kişiliğiyle, etkinliğiyle hâlâ yaşadığıdır, hâlâ yığınları etkilediği, yönlendirdiğidir.. Ölmüş biri, yok edilecek bir düşman sayılabilir mi? Demek ki düşmanları, -ki bunlar halkın düşmanlarıdır- onu ölmüş saymıyorlar. Mezarını bile ortadan kaldırmaya çalışarak bu büyük etki kaynağını yeryüzünden silmek gibi boş bir çabaya kalkışıyorlar!

Nâzım Hikmet için yazıp söylediği ağıtını dinliyorum:

"Karalı bir haber düşmüş geliyor - Bakır antenlere kardeş gümüş tellere - Ne bir ezan sesi ne çan çalıyor - Sabahın seheri kardeş düşmüş yollara - Sabahın seheri Nâzım kardeş düşmüş yollara - Her hali aklımda aklımdan çıkmaz - Sol yanım unutsa kardeş sağım unutmaz - Böylesi bir cana ölüm kâr etmez - Sürer tazelenir kardeş gelir dallara - Sürer tazelenir Nâzım kardeş gelir dallara."

Sanki kendi ağıtını yazmış gibi değil mi? Gerçekten "Böylesi bir cana ölüm kâr etmez - Sürer tazelenir kardeş gelir dallara". Böyle derken türkülerinin ölmeyeceğini de belirtmek mi istiyordu? Neydi Su'dan istenen? Neydi ona bunca düşmanlık? Ne içindi işsizlikler, hapislikler, acılar?

Abidin Dino şöyle açıklıyor bunu: "Ruhi Su bu yapıtı belirli zaman aralıklarıyla gözaltına alınarak, izlenerek, köşelere kısıtılarak, hapse atılarak yaratmıştır. Yozlaşmaz saygınlığıyla direngenliğini simgelediği Anadolu Türk köylüsünden büyük başkaldırı dizisinin bir halkası olduğu için belki."

Yine de yıkamamışlar anıt mezarını Ruhi Su'nun... Orasını burasını incitmişler, çiçekleri yolmuşlar. Bilmem ne kazandılar bundan? Bir kez daha Ruhi'nin büyüklüğü önünde dize geldiler, o ilkelik, gerilik, yozlaşmışlık yandaşları... Ruhi Su bir yaşam boyu kendini bir amaca, bir inanca adadı, "hem halkın özlemlerini gerçekleştirmek, hem de halkın özlemlerini geliştirmek"ti amacı... Gerçek bir 'halk sanatçısı' olarak amacına ulaştı.

İstanbul Şehir Üniversitesi Kütüphanesi
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 2 6 0 9 0 0 0 6 *